

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 07		
Dags.: 08.04.2010		
Höfundur: GLÁ		
Samþykkt: HJS		
Síða 1 af 4	Félagsfræði 473 (FÉL 473) Kennsluáætlun (Vorönn 2011))	

Kennari	Valgerður Dögg Jónsdóttir og Þorsteinn Krüger	Sk.st.	VAL og ÞOK
----------------	---	---------------	------------

Áfangalýsing:

Í þessum áfanga er fjallað um mannréttindi að fornu og nýju. Sagan er rakin í grófum dráttum frá klassískri fornöld til nútímans með áherslu á mannréttindabaráttu síðustu alda. Greint verður frá kenningum John Locke, John Stuart Mill og fl. og áhrif þeirra á mannréttindi og sjálfstæði einstaklinga og þjóða metin. Mannréttindabaráttan 20. aldar verður skoðuð sérstaklega. Má þar nefna stofnun Sameinuðu þjóðanna og samþykkt mannréttindafirlýsingarinnar og þá verða mannréttindi sem birtast m.a. í stjórnaskrá okkar skoðuð með tilliti til þeirrar umræðu sem nú á sér stað um mannréttindi og meint brot á þeim gagnvart ýmsum hópum og einstaklingum á Íslandi í dag. Gerð verður grein fyrir alþjóðlegum mannréttindasamningum og sáttmálum sem Ísland á aðild að og ljósi varpað á orðræðu nútímans um mannréttindi og skort á þeim bæði hér á landi og vítt og breitt um heiminn.

Markmið:

Að kynna fyrir nemendum upphaf og þróun lýðræðis í heiminum og fyrstu hugmyndir manna um mannréttindi.

Að nemendinn þekki vel hugtök eins og náttúruréttur, borgararéttur, lýðræði, þegnskylda og samfélagsvitund, upphaf þessara hugmynda og hvernig þær birtast okkur í nútímanum.

Að nemendinn geri sér grein fyrir helstu áföngum í mannréttindabaráttu fyrri alda og hvernig mannréttindi nútímans eiga sér rætur og fyrirmyndir í í fortíðinni.

Að nemandinn þekki vel kenningar John Locke, Montesquie, Hobbes, J.S. Mill ofl. um eðli ríkisvalds, náttúrurétt og einstaklingsfrelsi.

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 07		
Dags.: 08.04.2010		
Höfundur: GLÁ		
Sampykkt: HJS		
Síða 2 af 4	Félagsfræði 473 (FÉL 473)	Kennsluáætlun (Vorönn 2011))

Að nemendinn kannist vel við Mannréttindasáttmála Sameinuðu þjóðanna, og grundvallarmannréttindi í íslensku stjórnarskránni.

Að nemendinn þekki helstu mannréttindafrömuði síðustu áratuga, baráttu þeirra og áhrif.

Að nemendinn verði vel heima í orðræðu samtímans um mannréttindi og mannréttindabrot vítt og breitt um heiminn.

Námsgögn:

Tegu nd	Námsgögn
Bæk ur	Engin sérstök námsbók er í þessum áfanga, en nemendur þurfa að lesa sér til í ýmsum bókum sem varða efnið á bókasafni
Tímarit	Innlend sem erlend tímarit sem fjalla um efnið
Myndbönd	Myndbönd sem fjalla um mannréttindamál
Ljósrit (afhent)	Ljósrituð hefti og ýmis önnur gögn sem kennari afhendir
Annað	Heimildir á veraldarvefnum

Áætlun um yfirferð:

Vika	Námsefni	Verkefni
1.-2. vika	Kynning á áfangnum Umræða um mannréttindahugtök	
3.	Uppruni lýðræðis og tilgangur . Fyrstu hugmyndir um mannréttindi, stóuspekin, Rómverjar og borgararétturinn	Mannréttindavaktin. Verkefnið kynnt og vikum deilt niður á nemendur. Fyrirlestrarefni kynnt

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 07		
Dags.: 08.04.2010		
Höfundur: GLÁ		
Sampykkt: HJS		
Síða 3 af 4	Félagsfræði 473 (FÉL 473) Kennsluáætlun (Vorönn 2011)	

4.	Um eðli ríkisvalds, Locke, Montesquie, Hobbes, Paine	
5.-6.	Mannréttindayfirlýsingar, Frakkland, stofnun BNA, stjórnarskrár og frelsisbarátta 19. aldar. Nemendur flytja fyrirlestra	Ritgerðarefni kynnt
7.-8.	Kenningar um frelsið, J.S. Mill Mannréttindaskýrsla. Verkefnið kynnt og nem. byrja að vinna það, m.a. með vettvangsheimsóknum	
9.-10.	Sameinuðu þjóðirnar, Mannréttindayfirlýsing S.þ.	
11.	Evrópusambandið, Mannréttindadómstóll Evrópu	
12.-13	Stjórnarskrá Íslands, mannréttindakaflinn, brot á mannréttindum, ný og gömul dómsmál skoðuð	Skilaverkefni Mannréttindaskýrslu skilað
14.	Mannréttindasáttmálar sem Ísland á aðild að	
15.	Mannréttindabaráttan einstaklinga og ýmissa samtaka	Ritgerð skilað
16.-17.	Umræður, endurlit og samantekt	
	Mannréttindavaktin dreifist á alla önnina.	

Námsmat og vægi námsþátta:

Námsmat	Lýsing	Vægi
Fyrirlestur	Glærufyrirlestur á völdu efni, tveir nem. saman	10%
Ritgerð	Heimildaritgerð, 6 til 8 bls. í meginmál. Skiladagur er þriðjudagur 12. apríl.	30%
Skilaverkefni	Tvö stutt skilaverkefni,	10%
Skýrsla	Vettvangsrannsókn, skýrslu skilað, u.þ.b. 3 til 4 bls. Skiladagur er þriðjudagur 29. mars.	25%

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 07		
Dags.: 08.04.2010		
Höfundur: GLÁ		
Sampykkt: HJS		
Síða 4 af 4	Félagsfræði 473 (FÉL 473) Kennsluáætlun (Vorönn 2011)	

Mannréttindavakti n	Nemendur gera grein fyrir fréttum vikunnar um mannréttindamál	15%
Annað	Virgni, undirbúningur og mætingar Ath. að skila verkefnum á réttum tíma. Einkunn lækkar ef skilað er of seint og ekki er tekið við þeim þegar vika er liðin frá auglýstum skiladegi. Ath. að allir nemendur þurfa að skila skýrslu og ritgerð til að standast áfangann.	10%

Námstilhögun

Athugið að þetta er símatsáfangi og þar af leiðandi er ekkert lokapróf. Áfanginn byggir á fyrirlestrum nemenda og kennara og mikilli verkefnavinnu innan og utan kennslustunda, því verður að gera kröfu um öguð og sjálfstæð vinnubrögð og að nemendur mæti vel undirbúnir í tíma. Þess vegna er gerð krafa um lágmarkstímasókn allra nemenda, eða 85% til að standast áfangann.

Lagt fram með fyrirvara um hugsanlegar breytingar, jafnframt með frómum óskum um gott samstarf og gengi.

Valgerður Dögg Jónsdóttir (VAL)

Netfang: vala@vma.is

Þorsteinn Krüger (ÞOK)

Netfang: kruger@vma.is

Dagsetning:

Undirritun kennara

Undirritun brautarstj., fagstj eða staðgengils